

3 CENTESIMI

3 HELLER

OMNIBUS

Predbrojba za Monarhiju iznasa 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la Monarchia: Corone 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie: Vierhalbes 4 K, einzelne Nummer 2 Heller.

Za svršenje objava u »Malom oglašivaču« plaća se za svaku ried 2 pare. Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d' avvisi nel »Notiziario« si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minimale 30 centesimi.

Jedes Wort im »Kleinen Anzeiger« kostet 2 h. Die mindeste Taxe 30 h.

Izlazi svaki dan osim nedjelje i sveštka e 11 era prije pedes. Exce ogni giorno eccettuato le domenica e feste alle 11 ant. Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINIA I dr., PULA — Via Giulia nr. 1

NOTIZIE.

Locali.

Il congresso dei socialisti istriani a Pola.

Sabato e domenica ebbe luogo nella nostra città il congresso del partito socialista istriano. Erano presenti 53 delegati fra i quali anche il deputato alla dieta Zorzenon. Rappresentavano l'esecutivo di Trieste il deputato Oliva, che fu anche chiamato a presiedere il congresso. Sull'attività del partito riferì Tuntar, non essendo venuto il dep. dott. Ritossa impedito causa malattia in famiglia. Nell'ordine del giorno votato dal congresso si chiede la divisione dei comuni in corpi nazionalmente omogenei, una maggior cura per l'istruzione popolare. Si chiede anche l'istituzione dell'università italiana a Trieste, motivando questa col diritto di ogni nazionalità scegliere la sede da se. Il 24 alla sera fu tenuta all'Arco Romano una festa in occasione del congresso.

L'apertura dell'acquedotto a Galesano.

Domenica 27 corr. fu aperto con solennità il nuovo acquedotto a Galesano coll'intervento di rappresentanti della provincia, comune e governo.

Varie.

Società irredentistiche sciolte.

La Luogotenente di Trieste sciolse le società »La Giovane Trieste«, »Circolo Edera« e il »Circolo giovanile di cultura«. Lo scioglimento sta in nesso coll'ultima istruzione inviata contro alcuni giovanotti per alto tradimento causa le manifestazioni in occasione della morte della madre del Oberdank.

La guerra doganale col Montenegro ed il ministro bar. Aehrenthal.

Il ministro degli esteri barone de Aehrenthal nell'intervista avuta col corrispondente del »Dai y Maily« si espresse riguardando le relazioni della Monarchia cogli stati balcanici nel modo seguente: »Che noi non siamo ispirati da nessun'inimicizia verso la Serbia ed il Montenegro lo dimostra il fatto che il governo si adopera d'ogni sua influenza acciòché sia votata la legge d'autorizzazione che autorizza il governo a stipulare i contratti commerciali, specialmente colla Serbia e Montenegro.« Non sono passati nemmeno otto giorni che il giornale ufficiale pubblicava in data del 21 m. c. l'ordinanza ministeriale colla quale viene stabilito che dal 22 m. corr. si dovranno sottoporre le merci derivanti dal Montenegro al dazio della tariffa generale autonoma. La tariffa poi autonoma contiene fi più grandi dazi, che si adottano soltanto per le merci degli stati, coi quali non esiste né trattato commerciale né altre stipulazioni. Tale tariffa viene adoperata soltanto quando si è in guerra doganale con qualche stato. Non sappiamo se il ministro barone Aehrenthal voleva con quest'ordinanza dimostrare di non essere ispirato da nessun'avversione verso il Montenegro, oppure voleva dimostrare che alle parole dei ministri non si deve mai prestar fede.

La guerra doganale iniziata non arrecherà al Montenegro nessun danno avendo il principato già da lungo avviato le pro-

prie relazioni commerciali coll'Italia, dove anche potrà esportare quell'esigua parte dei propri prodotti che sin'ora esportava in Austria. In più esso ha già risposto colla proclamazione di eguale trattamento per le merci austriache. I negozianti montenegrini poi tennero a Podgorica un'adunanza dove dichiararono il boicottaggio alle merci austriache. Da questa guerra doganale chi è che ne risentirà sono le Bocche di Cattaro. Prima avevano grande danno per la mancanza d'un trattato, oggi poi causa la guerra doganale è di nuovo la popolazione delle Bocche che pagherà il capriccio del bar. Aehrenthal. I negozianti di Risano, Cattaro e Budva avranno grande danno causa il boicottaggio da parte dei Montenegrini, la popolazione poi sarà sprovista di carni e verdure che i Montenegrini portavano sin'ora ai mercati.

Il barone Aehrenthal colla sua politica danneggia soltanto la popolazione soggetta al governo austriaco. Poi i signori desidereranno che siamo contenti del modo nel quale i governi ci trattano.

Un nuovo elemento.

Il professore di chimica Ottava scopri un nuovo elemento che chiamò »Nipponium«. L'elemento appartiene al gruppo mangan ed ha il peso atomico di 100. Colla scoperta però di questo elemento non si conoscono ancora tutti, ma si può stabilire che ne devono essere ancora quattro o cinque che si devono scoprire.

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mjestne.

Pula Družbi za dobru ruku.

Nova nam je godina pred vratima. Zar da se tom zgodom ne sjetimo majčice i skrbaice tolke i tolke naše djece? Zar da zaboravimo na »Družbu sv. Ćirila i Metoda«? Tko iole želi dobra tog plemenitog, ali siromašnog družbi, moraju se pa i malim darcem sjetiti! Družba je narodna institucija. Nikla je iz naroda za narod, narod ju uzdržavao, te ne smije ni sada na nju zaboraviti! I sada se svakome pruža za to pruža prilika.

Privremeni odbor novog družba »Hrvatska Omladina« koje se sada ustanovljuje zaključio je raspacavati male, jednostavne ceduljice sa oznakom: »to para Družbi za dobru ruku«. Tako će moći svatko, star i mlad, muško i žensko pa bio siromašan koliko mu drago, ipak položiti svoj dar na oltar domovine. Nadamo se, da će ova namisao omladine naići odobravanja kod svakoga, te će joj biti pri ruci i olakšati raspacavanje. Znanja i ravnanja ljudi javljamo javnosti, da će to biti pod strogom kontrolom, da će te ceduljice osim gore spomenutih rieči imati i pečat družba »Hrvatske Omladine«, te da se dobije za svaki 10 (deset) para jednu ceduljicu. Te će ceduljice služiti svakomu kao izkaznice, da je učinio svoju dužnost napram Družbi i domovini. Neka ih dakle svatko kupi kada mu ih tko ponudi, ta to para nije mnogo. Neka odini svatko svoju dužnost prema svojim silama. Raspacavanjem se je već započelo, a trajat će to i nekoliko dana iza početka nove godine. Tekom prvog tjedna nove godine

predat će se sav novac upravi »Omnibusa«, što će biti i u listu najavljeno pod naslovom: Pula Družbi za dobru ruku.

Za pučku knjižnicu.

Umoljavaju se svi oni, koji su obećali knjiga ili bi istih bijeli darovati, da bi ih poslali u Ćitauonicu.

Puljska podružnica Družbe sv. Ćirila i Metoda primila je slijedeće prinose:

Na Božić sabrano u go-tioni Ferencić u Šijani K 5,20 darovali Vitasović 3 K, Anton Dajčić 2 K, Petar Ferencić i K i Frane Grubiša 10 h. — Na Stjepanje u istoj go-tioni K 8,03 darovali: Tih Gomišček 3 K, Pave Pavešić 2 K, Fran Kovič 1 K, Prinčić 1 K, Petar Grgurić K i i umjesto bakšiša 3 h. — Učenice Družbine škole Aurelija Prinčić i sestre Antonija i Marija Orlić sakupile na Stjepanje u go-tioni i kvani »Narod. Doma« K 27,72. Svim čestita hvala!

»Mladi Istranin«.

Primitmo 1. broj »Mladog Istrana« koji izlazi u Opatici pod uredništvom Viktora Cara Emiba. Njegovo ime kao što i suradnika Vladimira Nazora, Josipa Milakovića i Rikarda Katalinić Jeretova jamec nam da će list podpuo izpunjavati zadaću, koju si je postavio. U prvom broju nalazimo osim radnja samog urednika i spomenutih suradnika još i priloga pok. Silvija Str. Kranjčevića, Dorčića i Pončića kao i prevoda J. Lemaitre-a i E. de Amicia. Toplo preporučamo svim prijateljima naše mladeći da istu na »Mladi Istranin« predplate.

Narodni darovi.

G. Ivan Ev. Vrabec, kapelan u Žminju dariva za Družbu sv. Ć. i M. mjesto čestitanja prig dom Božića i Nove godine K 10. — G. Josip Krmpotić sabrao za istu svrhu K 2. Današnji izkaz . . . . . K 12. Zadnji izkaz . . . . . 261828 Ukupno 163028

DOPISI.

Iz Nerezina.

D u m i n a : Oj studenje lipa diko naša... Kotig ar : Šiguro si na lot dobil, kada tako skurajon kantaš. D u m i n a : Kuliko da bin. Ne želin znaš nikom ni zla, ma jena stvar ku san čul, deboto mi je malo draga. Kotig ar : Ti šiguro čul, da je nekomu, ki je jedanput silu bave imel, da već takovoga tajlana ni nianke u Italiju, prišal neki od Vieni sekvestrat piati, piatič, bronci, brončić, teči, tečice, škudeli i škudelice i tako naprav... D u m i n a : A hčj? Kotig ar : Oj trinke, trinke, trinke ton, che bel more... D u m i n a : Muči nesričo, da te ki ne duje, če reč da smo obo sklavrali, Bože prosti! Kotig ar : Dobro mu stoji. Va njegovoj kuće se ni maj lepa beseda čulo, ni od popa, ni od fratra, ni od crekve. Njemu su bili popi lupeti, fratri, bog zna ča, pak ča mu se pripetilo? D u m i n a : Pljuval je kutra vetru, a sada mu na obraz pada. E kadi se Boga ne drži za Boga, a redovnika za ono ča je, va toj kuće mora ka ta disgracija našit. — Dunke sada si na čaru, ča su naši taljani? Oni su besvirci. Jedan bi otel

imet dvi tri ženi; drugi bi otel, pre videt vnuki nero mu ču kefi pozakoni; tretti maj va crekva, četvrti maj istinu diskutir, peti delat ča če, in čoma stvari maj vijena va n ših bandah. I još je bedastoga svita, ki veruje takovin farabuton.

Razne.

Novo Družbine škole. Družba sv. Ćirila i Metoda otvorila je ovih dana opet dvije škole i to u Ferencima obćina Motovun i u Uštrianima obćina Cres. Obe su škole, osbito ona u Ferencima bile veoma potrebite.

Osusenje Luga i Jezera na otoku Krku.

Sankcijomirana je zakon. osnova istarskoga pokrajinskoga sabora glede osusnje Luga i Jezera. Troškovi su proračunani na 116.000 K, od kojih će država dati polovicu t. j. 58.000 K, pokrajina jednu petinu t. j. 23.200 K, a posjednici dotičnih zemljišta tri desetine t. j. 34.000 K. Posao će se obaviti prema dogovoru ovih trih čimbenika. Uredjenjem i prousenjem tih močvara izpunih će se davna želja stanovništva otoka Krka. Još bi trebalo presušiti močvuru Ponikva na zapadnoj strani otoka čim bi se u velike podigla vrijednost zemljišta obćinara Dobrinja, Dubašnice i Krka.

Silvestrovo u Pazinu.

Hrvatska čitauonica u Pazinu priređuje na Silvestrovo večer obiteljsku zabavu u dvorani »Narodnog Doma« sa predstavom, pjevanjem, tombolom i plesom.

Pozivje se slavno obćinstvo iz grada i okolice, da u što većem broju posjeti ovu zabavu.

Između pojedinih točaka programa i kod plesa svira glazba iz Trsta.

Početak u 8^{1/2} sati na večer. Ulazina 50 para po osobi.

Škole na Rieci.

Na Rieci je bilo god. 1907. 16 pučkih škola od toga 9 taljanskih a 7 madjarskih. U tim školama je bilo 2860 hrvatske djece. Dakle za 2860 hrvatske djece magistrat čeka hrvatsku školu. Još se naši Taljani tuže u Dalmaciji!

Pokrajinska izložba u Istri.

Odbor za uredjenje pokrajinske istarske izložbe imati će dne 3. siječnja sjednicu u Trstu da poprimi sve potrebite mjere za privedenje u život te namisli.

Izbori za obćinsko vieće na Rieci.

Dne 30. o. mj. obaviti će se naknadni izbori za izpražnjena mjesta viećnika na Rieci. Autonomasi su proglasili svoju listu, po ne cvjetaju im ruže. Već su se dva predložena određki, a lista je u gradjanstvu našla slaba odziva. Svi su zlovoljni na Zanellu. Mladima je previše vladin, tako da će stupiti u borbu u svrhu afirmacije posebnom listom. Madjari mu ne vjeruju, radi njegova taljanskog držanja. Socijalisti su bili ponudili kompromis autonomaskej strani tražeći da uvrsti u listu i jednog njihovog, no biše odbijeni, te sada agitiraju e bi izbornici ipak umegli ime njihova predložnika Riccotti-a bri sudci kojeg nepoćudnoć. Obstoji dapače i jedna neutralna lista. Hrvati se drže pasivno budući im je nemoguće uz ovaj izborni reč isto postidi. No zanimivo je kako Taljani jaskoju radi nesporazuma

autonomna i mladih, te pri tome prikazuju, da će od toga imati Hrvati najveću korist. Kako, kad ih po njima jedva i ima!

Za sokolsku dvoranu u Zadru. U Zadru se u zadnje doba budi narodna svijest. Osnovao se je u zadnje vrijeme i pjevačko muzikalno društvo «Zoranićkoje je već i izstupilo pred publikom sa prvim svojim koncertom. Za zapušteni radni i seljački narod radi isto mlado društvo «Pučko radničko». No uz sva društva Hrvati čute potrebu jedne veće dvorane, a tu potrebu osobito osjeća «Sokol». Radi toga se je ustanovio odbor, kojemu je svrha, da sakuplja doprinose za uređenje takve dvorane.

Narodna Hrvatska Organizacija u Bosni.

Ta naša najmoćnija organizacija broji već sada preko 40.000 članova. Preuzela je već rad na gospodarskom i kulturnom polju osnivajući zadruge i tražeći za narod razne pogodnosti od Bosanske vlade kao što i brineći se za školstvo. Ujedinjena je ona danas postala pravi predstavnik Bosansko-Hercegovinskih Hrvata, budući nije konfesionalna, ni stranačka, već stoji na samom narodnom principu.

† Dr. Benjamin Ipavec. U Štajerskom Gracu umro je slavni sl. v. naki skladatelj dr. Benjamin Ipavec, bivši primarni liječnik na gradskoj dječjoj bolnici sv. Ane, u 79. godini. U Gracu mu je bio sprovod gdje je i pokopan.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA I DR.
Odgovorni urednik: Jerko Matulija.

**Mali oglasnik.
Piccolo notiziario.**

CASA con forno, sei quartieri, tutte comodità, rendita 8%, vendesi prezio favorevole. Via Bissa 6.

KUĆA sa peći, šest stanova, sve udobnosti, nosi 8%, prodaje se uz povoljnu cijenu. Ulica Bissa 6.

Pučkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša «Narodna Papirnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potreboće, te sve knjige i tiskalice potrebne za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52a

BUDILICA

16 cm visoka, sa dobitim u svakom položaju izlaskom strojeva, 3 godišnjim plamenim jamstvom K 2.50, 3 komada K 7.00; sa noću svjetlaćim kazalom K 2.50, 3 komada K 9.00.
Tvrđiško skladište ora, dragulja, staklene i srebrne.

O. HEGGER sin
Vinkovci br. 41, Hrvatski
Veftilustrirani cijenik na zahtjev franco i besplatno.

**PEKARNA
Ljudevit Dekleva**

Via Campo Marzio br. 5 — Podružnica Via Veterani br. 1.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

**PANIFICIO
Lodovico Dekleva**

Via Campo Marzio N. 5 — Filiale Via Veterani N. 1.

Vendita pane fresco tre volte al giorno.

Servizio diretto a domicilio e nei pubblici locali.
Vendita farine d'ogni qualità dai migliori mulini a prezzi di giornata.
Servizio celere e inappuntabile.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red
za prugu Baška-Rijeka-Baška.
Vrijedi od 11. listopada 1908. do opoziva.

Poned. Srijeda Petak	Utorak Četvrtak Subota	Šibenski i Dubravski	Postaje	Dubravski i Šibenski	Utorak Četvrtak Subota	Poned. Srijeda Petak
—	4:30	odl.	VBaška	dol.	—	6.—
—	5:30	dol.	Punat	odl.	—	4:50
5.—	5:45	odl.	Krk	dol.	5:15	4:35
5:15	6.—	dol.	Belj	odl.	5.—	4:20
5:30	6:10	odl.	Belj	dol.	4:50	4:10
6:45	—	dol.	Belj	odl.	3:35	—
6:55	—	odl.	Belj	dol.	3:25	—
—	6:55	dol.	Gloštok	odl.	—	3:25
—	7.—	odl.	Malinska	dol.	—	3:40
7:30	7:30	dol.	Malinska	odl.	2:50	2:50
7:40	7:40	odl.	Omišalj	dol.	2:35	2:35
8:30	8:30	dol.	Omišalj	odl.	1:45	1:45
8:40	8:40	odl.	Rijeka	dol.	1:35	1:35
9:30	9:30	dol.	Rijeka	odl.	12:45	12:45

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.
Ravnateljstvo si pridržuje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog reda.
Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Andrássy 25.
PUNAT, dne 8. listopada 1908. RAVNATELJSTVO.

**Za Novu Godinu
Trgovini finih pića (Bottiglieria)
G. CUZZI - POLA**

Via Stovagnaga 13, Telefon 20,
bogati izbor finih domaćih i inozemskih vina u bocam, Šampanjca najboljih vrsti, Ruma, Konjaka, te svakovrstnih Likera i drugih žestokih pića. Refoško (Istria sect) višekrat odlikovan na najvećim izložbama.

U VELETRGOVINI VINA Via G. Carducci 5, Telefon 20.
Veliko skladište Istarskih, Štajerskih, Doljno Austrijskih, Ugarskih i Brionskih vina, Viškog Opollo i Muškata slatkog.
Cijene umjerene. Dostava u kuću.
Dnevno se odprema: Železnicom, parobrodom i poštom.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

- Prima zadržare, koji uplaćuju sadržanik dionova jedan ili više po krunu 50.
- Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4%, čisto bez ikakvog odbitka.
- Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok sa odokom, uz odokan od 8 dana.
- Zajmove (posude) daje samo zadržarom, i to na hipoteku i sadržnice uz garanciju.
- Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdanu zatvoreno.
- Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vladitela knuđa (Narodni Dom) prvi pod dozom, gdje se dobivaju publicke informacije.

Ravnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderel
LAGINJA & Cie., Via Giulia 1
übernommen und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“

ULICA GIULIA Br. 1.

SVOJ K SVOMU!

ULICA GIULIA Br. 1.

**TISKARA I KNJIGOVEŽNICA
LAGINJA I DR.,
Ulica Giulia I. - PULA - Ulica Giulia I.**

Preporuča se za:
TISKARSKA, KNJIGOVEŽEKE I GALAN-
TERIJSKE RADNJE.
SOLIDNA IZRADBA PEČATA iz GUME,
Imade u zalihi
TISKANICE I KNJIGE za P. N. OBČINE
CRKVE, ŠKOLE, ODVJEJNIKE.
POSUJILNICE I KONSUMNA
DRUŽTVA, TRGOVAČKE KNJIGE, --
PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISAR-
SKE I RISARSKE POTREBŠTINE --

Brza podvorba.

Cijene umjerene.

Prodaja papira na malo i veliko.